Riedsútstel

Ried	:	25 januari 2024
Agindapunt	:	10
Status	:	Meningvormend/Besluitvormend
Program	:	Programma 1 - Veiligheid Programma 7 - Volksgezondheid
Eardere behandeling	:	Informatiecarrousel 18 januari 2024, agendapunt 1
Portefúljehâlder	:	Dhr. O.F. Brouwer; dhr. S.W. Vegelin
Amtner	:	Mevr. S. Wijbenga
Taheakke	:	1. Aanbiedingsbrief van Veiligheidsregio Fryslân 2. Kaderbrief 2025-2028 3. Eerste begrotingswijziging 2024 4. Financiële verordening
Saak- en stiknûmer	:	Z2023-03914 / S2023-24823

Underwerp
Kaderbrief Veiligheidsregio Fryslân 2025-2028, 1e begrotingswijziging 2024 en financiële verordening

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. Geen zienswijze in te dienen op de Kaderbrief 2025-2028, eerste begrotingswijziging 2024 en de financiële verordening van Veiligheidsregio Fryslân;
2. De toename van de bijdrage van € 203.000 aan Veiligheidsregio Fryslân te verwerken in de begroting 2024 en ten laste te brengen van de post loon- en prijsontwikkeling.

Koarte gearfetting
In de Kaderbrief 2025-2028 geeft Veiligheidsregio Fryslân aan welke ontwikkelingen financieel van invloed zijn de komende jaren.

Veiligheidsregio Fryslân is een wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling van alle Friese gemeenten, om taken op het gebied van de brandweerzorg en de publieke gezondheidszorg provinciaal uit te voeren.

Veiligheidsregio Fryslân (VRF) heeft op 30 november 2023 de Kaderbrief 2025-2028 gestuurd naar de gemeenteraden in Fryslân, met het verzoek hier uiterlijk 2 februari 2024 op te reageren. Naast de Kaderbrief is ook de eerste begrotingswijziging 2024 gestuurd en een gewijzigde financiële verordening.

De toegenomen bijdrage betreft met name een autonome ontwikkeling. Een deel van de kosten wordt door de Veiligheidsregio gedekt, voor het overige deel wordt de gemeente gecompenseerd via het gemeentefonds.

Foech ried/kolleezje
De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld een reactie (zienswijze) te geven op de Kaderbrief 2025-2028, de eerste begrotingswijziging 2024 en de financiële verordening. Vervolgens worden de stukken ter definitieve besluitvorming voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Fryslân.

Histoarje
Bijgevoegde Kaderbrief is op 23 en 27 november besproken in de Bestuurscommissies Gezondheid en Veiligheid.

Te berikken effekt
De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven op de Kaderbrief 2025-2028, de eerste begrotingswijziging 2024 en de financiële verordening.

Arguminten
1. Autonome ontwikkelingen
De stijging van de bijdragen wordt veroorzaakt door autonome ontwikkelingen. Het gaat hierbij onder andere om de loonstijgingen en de kosten van materieel. De kosten van deze autonome ontwikkelingen worden gecompenseerd via het gemeentefonds.

2. Doorlichting begroting
Uit een recente doorlichting van de begroting is geconstateerd dat de begroting ontoereikend is op het gebied van materieelbeheer en huisvesting. Het tekort zit met name bij de Brandweer, maar ook op andere onderdelen. In totaal gaat het om ongeveer € 1,5 miljoen. Het tekort wordt deels gedekt uit BDUR-middelen en een interne taakstelling. Voor het resterende deel van €415.000 wordt dekking gevraagd door middel van een hogere bijdrage door de deelnemende gemeenten.

3. Scenario 3
Bij de vorige Kaderbrief 2024-2027 is afgesproken dat het effect van de inflatie van de materiële kosten op een andere manier, volgens het afgestemde 'scenario 3', te verrekenen. In dit scenario werd afgesproken dat de indexatie van de materiële kosten voor 2024 voorlopig wordt afgetopt op 8%. Deze indexatie wordt achteraf op basis van de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds geëvalueerd en verrekend. Het te verrekenen bedrag betreft dus het verschil tussen wat de gemeenten aan indexatie hebben afgedragen aan Veiligheidsregio Fryslân en hetgeen ze zouden hebben bijgedragen, wanneer de indexatie van het gemeentefonds zou zijn gehanteerd. Voor 2022 en 2023 zijn de verschillen inmiddels definitief bepaald. Voor 2024 is de meicirculaire 2024 van het gemeentefonds nodig om een definitief bedrag te bepalen. Het totale effect van scenario 3 over de periode 2022 t/m 2024 wordt geschat op € 2.570.000. De resultaten van Veiligheidsregio Fryslân over 2022 en 2023 wijken voordelig af ten opzichte van de begroting. Er is daarmee geen financiële noodzaak om voor de jaren 2022 en 2023 het bedrag te verrekenen. Dit betekent dat de indexaties (meevallers) van 2022 en 2023 (€ 1.122.000 + € 1.186.000 = € 2.308.000) niet doorbelast worden naar de gemeenten.
In 2024 ontstaat door de indexaties een (geschat) verschil van € 262.000. Omdat 2024 de basis is voor de bepaling van het financieel kader van 2025 werkt dit verschil structureel door in de begroting van Veiligheidsregio Fryslân. De verrekening van dit bedrag (i.e. de effectuering van scenario 3) dient daarom plaats te vinden via een verhoging van het kader 2025. Deze verhoging betreft een indexatiecorrectie en is daarmee een autonome ontwikkeling.

4. Geen nieuwe beleidsontwikkelingen
Er worden in de Kaderbrief geen nieuwe beleidsontwikkelingen aangekondigd.

5. Eerste begrotingswijziging 2024
Een aantal ontwikkelingen leiden tot een begrotingswijziging voor 2024. Het gaat hierbij onder andere om cao-effecten, middelen voor het Rijksvaccinatieprogramma, de effecten van scenario 3 en het terugdraaien van de eerder begrote storting in de egalisatiereserve, wat ook voordeliger is voor de gemeentelijke bijdrage.

6. Financiële verordening
Naar aanleiding van de behandeling van de begroting 2023 en de Kaderbrief 2024-2027 en de daarbij gevoerde discussie over de indexatie, is de financiële verordening aangepast. Ook de doorlichting van de begroting heeft geleid tot aanpassing van de financiële kaders. De focusgebieden van de aanpassingen zijn de artikelen 4, 5 en 6. De indexatiemethode van materiële kosten is in deze verordening gewijzigd. De indexatie van de lonen is ongewijzigd. Er wordt voorgesteld om ook de FLO-lasten (Functioneel Leeftijdsontslag) als autonome ontwikkeling te verrekenen met de gemeenten. Voor de verwerking van de rente wordt voorgesteld om het financieringsresultaat jaarlijks af te rekenen.

Kanttekenings/risiko's
Er zijn nog een aantal risico's en onzekerheden. Dit zijn:
- Omgevingswet
- Onderhouds- en exploitatielasten vastgoed
- Verduurzaming gebouwen en materieel
- Langere en onbetrouwbare levertijden
- Functioneel leeftijdsontslag
- Functiewaardering verpleegkundigen en doktersassistenten
- Instroom jeugdgezondheidszorg
- Vakbekwame brandweermensen

In de kaderbrief zijn een aantal ontwikkelingen geschetst, waarvan op dit moment nog niet bekend is welke financiële effecten dit met zich meebrengt. Dit kan in aanvulling op de financiële gevolgen getoond in onderstaande tabel nog gevolgen hebben voor onze gemeentelijke bijdrage.

Finânsjes
In dit voorstel wordt de verhoging van bijdrage aan de Veiligheidsregio voorgesteld voor 2024. Daarnaast wordt de Kaderbrief 2025-2028 voorgelegd waarin de effecten van de bijdrage voor deze jaren inzichtelijk zijn gemaakt. De financiële ontwikkelingen in de begrotingswijziging 2024 en de kaderbrief geven een ontwikkeling weer in het bestaande beleid.

Doorlichting begroting:
Uit de doorlichting van de begroting blijkt een tekort van € 1.525.000. Dit tekort wordt gecompenseerd door de Veiligheidsregio Friesland door middel van de Bdur-middelen € 767.000 en door zelf € 143.000 te compenseren. Daarnaast wordt de € 200.000 voor huisvestingskosten van de GGD uitgesteld. Er loopt nu ook onderzoek of dit verlaagd kan worden.
Er blijft uiteindelijk € 415.000 over uit de doorlichting van de begroting, dit financiële effect is geïndexeerd en vertaald in de Kaderbrief 2025-2028.

Tussenstand scenario 3:
Vanaf 2022 wordt het zogenaamde scenario 3 toegepast waarbij de indexaties die vergoed worden vanuit het gemeentefonds aan de gemeenten op dezelfde wijze doorberekend worden in de indexaties van de Veiligheidsregio.
De kosten van de Veiligheidsregio Fryslân blijven achter op de raming waardoor er de afgelopen jaren een incidenteel voordelig positief saldo was. Hiermee kan de Veiligheidsregio zelf het verschil van 2022 en 2023 opvangen, hierdoor wordt € 2.308.000 niet verrekend met de gemeenten. Vanaf 2024 is deze incidentele compensatie van de prijsstijgingen niet meer mogelijk door de Veiligheidsregio en wordt dit doorbelast aan de gemeenten.

Dit zorgt ervoor dat er vanaf 2024 een hogere bijdrage wordt gevraagd ter compensatie van de kostenstijgingen.

Kaderbrief 2025-2028:
Uit de doorlichting van de begroting komt een verhoging van € 415.000. De doorlichting heeft in 2023 plaatsgevonden. Aangezien de kaderbrief betrekking heeft op de periode 2025-2028, is er rekening gehouden met indexatie en leidt dit tot een verhoging van € 452.000. De autonome ontwikkelingen zorgen, voor de Veiligheidsregio, voor een verhoging van € 5.275.000, dit is volgens de afspraak die is gemaakt bij Scenario 3 en volgens de geldende financiële afspraken en worden daarom structureel uitgezet.
De egalisatiereserve van de Veiligheidsregio Friesland zit momenteel tussen de afgesproken 2% en 5% waardoor er geen noodzaak is om deze aan te vullen. In de oorspronkelijke begroting is hier wel rekening mee gehouden, dit wordt in de Kaderbrief teruggedraaid waardoor deze dotatie komt te vervallen, dit betekent een voordeel van € 391.000 voor 2025.

Voor Achtkarspelen ziet de toename van de bijdrage aan de Veiligheidsregio er als volgt uit:

Verwachte toename bijdrage 8k	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Bestaande Meerjarenraming Achtkarspelen	3.191.000	3.301.000	3.416.000	3.416.000
Verwachte toename bijdrage veiligheidsregio	392.000	435.000	469.000	618.000

Vanuit het gemeentefonds wordt Achtkarspelen gecompenseerd voor autonome ontwikkelingen. Daarom wordt voorgesteld om deze verhoging ten laste van de post loon- en prijsontwikkeling te brengen.

Begrotingswijziging 2024:
Voor 2024 wordt er door de VRF een uitzetting gevraagd van in totaal € 5.064.000. Voor Achtkarspelen betekent dit een toename van de gemeentelijke bijdrage van ongeveer € 203.000.
De verhoging van de bijdrage wordt veroorzaakt door de autonome ontwikkeling, hiervoor wordt Achtkarspelen gecompenseerd door het gemeentefonds. De verhoging van de bijdrage aan de Veiligheidsregio heeft daarom geen effect op het begrotingssaldo en wordt ten laste van de post loon- en prijsontwikkeling gebracht.

Financiële verordening artikel 5:
In artikel 5 wordt gesproken bij punt 3b over een onderschrijding ‘of wanneer de onderschrijding kleiner is dan € 250.000’, het is aannemelijk dat deze tekst foutief is en klaarblijkelijk zal dit een overschrijding moeten zijn.
Daarnaast wordt er in de verordening gesproken over een autorisatie van 1% van het programmadeel of maximaal € 250.000. In de basis is dit mandaat begrijpelijk om de handelingssnelheid te bevorderen voor de Veiligheidsregio. Echter, deze vrijheid is groter dan de vrijheid die binnen de gemeente Achtkarspelen geldt, waarbij iedere afwijking (vooraf) ter goedkeuring aan de raad moet worden voorgelegd. Het is goed om te beseffen dat, ondanks de begrijpelijkheid, hiermee een grotere vrijheid wordt toegekend aan onze verbonden partij dan de vrijheid die wij intern kennen.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
N.v.t.

Kommunikaasje
N.v.t.

Yntegraliteit
Dit advies is tot stand gekomen en besproken met de beleidsmedewerker gezondheid, de afdelingscontroller en de financieel adviseurs.

Gearwurking
Een soortgelijk advies wordt ook voorgelegd aan de gemeenteraad van Tytsjerksteradiel.

Ferfolchtrajekt
Er is een mogelijkheid voor het indienen van een zienswijze tot 2 februari 2024. Het Algemeen Bestuur stelt de Kaderbrief vast in de vergadering van 14 maart 2024.

Buitenpost, 19 december 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

loco-secretaris, burgemeester,

dhr. R. van der Kooy dhr. mr. O.F. Brouwer

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 december 2023, punt nr.: 10;

Beslút:

1. Geen zienswijze in te dienen op de Kaderbrief 2025-2028, eerste begrotingswijziging 2024 en de financiële verordening van Veiligheidsregio Fryslân;
2. De toename van de bijdrage van € 203.000 aan Veiligheidsregio Fryslân te verwerken in de begroting 2024 en ten laste te brengen van de post loon- en prijsontwikkeling.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Achtkarspelen van 25 januari 2024.

De griffier, De voorzitter,

Dhr. mr. G.J. Andringa Dhr. mr. O.F. Brouwer